

REFORMOITU OPPI I

Väinö Hotti

(nettikuva)

JEAN CALVIN

10.7.1509 – 27.5.1564

Jean Calvin (alkujaan **Cauvin**; [10. heinäkuuta 1509 Noyon](#) – [27. toukokuuta 1564 Geneve](#))

oli [ranskalaissyntyinen uskonpuhdistaja](#). Hän jatkoi [Ulrich Zwinglin reformoidun kirkon](#) opillista perinnettä. Hän perusti [kalvinismin](#), yhden [protestanttisen kristinuskon](#) oppisuunnista.

(nettikuva)

FRANZ PIEPER

Franz August Otto Pieper oli Missouri-synodin presidentti vuosina 1899–1911. Franz Pieper syntyi Saksassa vuonna 1852. Hän muutti Yhdysvaltoihin vuonna 1870 ja valmistui Saint Louisin Concordia-pappisseminaarista vuonna 1875. Pastori A. Hoenecke vihki Pieperin papiksi 11. heinäkuuta 1875 Wisconsinin Centervillessä. [Wikipedia](#)

Syntyi: 27. kesäkuuta 1852, Karwice, Puola

Kuoli: 3. kesäkuuta 1931, Saint Louis, Missouri, Yhdysvallat

Koulutus: Concordia Seminary, Northwestern yliopisto, Martin Luther College

KRISTILLINEN DOGMATIikka

Teh.VHn

Roomalainen oppi

*”Käytännössä on tästä armonilmoituksen ja armonvaikutuksen erottamisesta armonvälineistä seurauksena **lankeaminen takaisin roomalaiseen oppiin armon vuodattamisesta** (*gratia infusa*) ja näin ollen luopumus kristillisestä vanhurskauttamisopista. Lutherin usein lausuma arviointi, että paavilainen ja kiihkohenki ovat*

yksi ja sama asia, ei pohjaudu 16. vuosisadan liioittelevaan polemiikkiin, vaan on **täysin asiallinen**” (emt. s.13).

Pelastus ilman Sanaa

”Kaikki reformoidut, he kun Zwinglin ja Calvinin sekä uudempien reformoitujen teologiien kuten Böhlin tavoin ovat sitä mieltä, että Pyhän Hengen pelastava vaikutus tapahtuu välittömästi, **ilman sanaa** ja sen rinnalla” (71).

Varauksellinen hyväksyminen

”Siinä muodossa, että tunnustukset on hyväksyttävä **sikäli kuin ne voidaan selittää ja ymmärtää** ”Raamatun mukaan” eli ”oikein”. Tällä varauksella ovat reformoidut teologit, Calvin heidän joukossaan, allekirjoittaneet muuttumattoman Augsburgin tunnustuksen” (129).

Jumaluuden koko täyteys

Tärkeäksi muodostui tämä kysymys Lutherin kiistellessä reformoituja vastaan, jotka olivat sitä mieltä, **ettei Kristuksen inhimillinen luonto eli hänen ruumiinsa ole kyllin suuri, jotta jumaluuden koko täyteys siinä voisi ruumiillisesti asua** (Kol.2:9)” (167).

Yleinen armo (gratia universalis)

(nettikuva)

”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää **kaikki kansat** minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti” (Matt.28:18-20).

”Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi **kaikille ihmisille**” (Tiit.2:11).

”Jumalan armollinen mielenlaatu Kristuksessa käsittää **kaikki ihmiset** poikkeuksetta, toisin sanoen pelastava armo on yleinen. (Gratia Dei erga homines lapsos non particularis, sed universalis est; Jumalan langenneihin ihmisiin kohdistuva armo ei ole osittainen, **vaan yleinen**.) Raamatunkohdat voidaan partikularismin vastakohtaa ajatellen jakaa kolmeen ryhmään: 1. Raamattu sanoo selvästi, että kaikki ihmiset ovat Jumalan armon kohteina Kristuksessa (Tiit.2:11; Joh.3:16; 1. Joh.2:2).

”Maailman” käsitteen rajoittamisen (Joh.3:16) estää jae 18, jonka mukaan

maailmaan, josta on puhe, kuuluvat myös epäuskoiset. 2. Raamattu sanoo selvästi, että **gratia universalis** koskee myös kaikkia yksilöitä (2 Piet.3:9; Hes.33:11). 3. Raamatussa on runsaasti todistuksia siitä, että pelastava armo käsittää piiriinsä **nekin, jotka lopulta joutuvat kadotukseen** (1 Kor.8:11; Room.14:15; 2 Piet.2:1 jne.) (239).

”Aivan erityisesti on kuitenkin kalvinilaisuus kieltänyt **gratia universaliksen** tehden tämän kolmella tavalla: **Jumala ei muka rakasta kaikkia ihmisiä, Kristus ei ole lunastanut kaikkia eikä Pyhä Henki tahdo käännättää kaikkia**” (240).

Kaikki eivät käänny

”Koska Raamatun mukaan se tosiasia, että monet evankeliumin kuulijat todellisuudessa eivät tule uskoon, ei johdu siitä, ettei Jumala tahtois antaa armonsa koskea heitä tai että hän ei antaisi heille todellista armovaikutusta, **vaan vastarinnasta, jota tehden ihmiset itsepintaisesti vastustavat Pyhän Hengen armovaikutusta** (Matt.23:37; Ap.t.7:51). (241).

”Todellisuudessa hän (Calvin) ei viittaakaan Kristukseen ja evankeliumiin, vaan sisäiseen uudistukseen ja pyhitykseen, **gratia infusaan**, joka on odotettavissa. Kristus, johon Calvin viittaa, ei ole se Kristus, joka on ottanut pois koko maailman synnin ja jota evankeliumi julistaa kaikkien syntisten Vapahtajana, vaan **interior Spiritus illuminatio** (sisäinen Hengen valaisu)” (246).

”Kun Luther opettaa, että **Jumala toimii niissäkin, jotka joutuvat kadotukseen**, synnyttääkseen heissä uskon ja torjuakseen kadotuksen, mutta että Jumalan sanan kautta tapahtuvaa vaikutusta voidaan vastustaa ja että sen vuoksi **sanan huonoa menestystä on pidettävä ihmisen vastustamisesta johtuvana**, torjuu Calvin ajatuksen, että olisi olemassa Jumalan tahtoa, joka ei toteudu (inst. III, 24, 16), **väittäen, ettei Jumala lainkaan pyri vaikuttamaan kääntymystä niissä, jotka joutuvat kadotukseen**” (247).

Voidaanko usko menettää?

”Johdonmukaisen kalvinilaisuuden oppi on, **ettei uskoa voida kadottaa**. Se väittää jyrkästi, etteivät edes **peccata enormia** (suunnattoman suuret synnit) johda uskon menetykseen, kun se kerran on syntynyt. Karkeitten syntien aikana ei itse usko lakkaa, vaan sen harjoitus (**exereitium fidei**; vrt. mm. Calvin, Inst.III, 2, 12). Tämä kestävyysoppi on keksitty sitä varten, että armoa kyselevissä voitettaisiin epävarmuus, joka on väistämätön seuraus kalvinilaisesta **gratia universaliksen** kieltämisestä. **Luther ja luterilainen tunnustus hylkäävät, kuten tunnettua, ehdottomasti opin siitä, ettei uskoa voi menettää, ja siinä ne ovat oikeassa** (Schmalk. Uskonk., M.319; suom.261, 42 s; Augsb. Tunn., uskonk.). Tässä on näet kysymys sellaisesta harhasta,

joka joko syöksee epätoivoon armoa kyselevät tai ohjaa heidät turvautumaan varhaisempaa uskoonsa Jumalan Kristuksessa ilmestyneen armon sijasta” (435).

Armonvälineet

(nettikuva)

(nettikuva)

”Koska kalvinilaisten reformoitujen opin mukaan pelastava armo Kristuksessa on **osittainen**, on siitä johtuen se osa ihmisiä, johon Jumalan armo ja Kristuksen ansio eivät ulotu, myös **vailla armonvälineitä**. Näihin ihmisiin nähden on armonvälineillä päinvastoin tarkoituksena toimia **kadotuksen välineinä**, kuten Calvin nimenomaan opettaa (Inst.III, 24, 8). Kun Calvin siitä huolimatta puhuu myös armonvälineiden merkityksestä kadotukseen hylättyjenkin kannalta väittäessään, että **nämä halveksimalla heillekin tarjottua armoa ansaitsevat kaksin verroin kadotuksen**, on meillä tässä eräs niistä ristiriidoista, joita sisältyy kalvinilaiseen teologiaan opissa pelastuksen omistamisesta ja hylkäämisestä. Jos kalvinilaiset olisivat johdonmukaisia, eivät he voisi puhua siitä, että hyljätyt halveksivat armoa, koska kerran heidän oppinsa mukaan näitä onnettomia varten mitään armoa ei ole olemassakaan eivätkä he siis voi myöskään sitä halveksia (vrt. Gerh., Loci, De elec.,68). Milloin Calvin ja hänen hengenheimolaisensa vielä kuitenkin puhuvat armonvälineistä siihen joukkoon nähden, joka muodostavat **reprobi** ja **impii** (hyljätyt ja jumalattomat), sanoen näiden halveksivan Jumalan armoa, on kysymys siitä, että he mukautuvat Raamatun ja kristillisen kirkon kielenkäyttöön, mihin heillä kylläkään ei ole asiallista oikeutusta, koska he pitävät kiinni **gratia particularis** – opista” (449).

”Kalvinilaisilla reformoiduilla ei kuitenkaan ole mitään armonvälineitä **valittujakaan** varten. Calvin antaa uskoville sen nimenomaisen ohjeen, etteivät he saa päätellä valitsemustaan ulkonaisen sanan, nimittäin **universalis vocation** (yleisen kutsumuksen) nojalla, joka tapahtuu **per externam praedicationem** (ulkonaisen saarnan kautta), vaan erityisen kutsumuksen nojalla (*specialis vocatio*), joka on sisäinen valaisu. Tämä onkin Calvinin kannalta täysin johdonmukaista: eiväthän valitut voi oppia tuntemaan valisemustansa ulkonaisesta evankeliumin sanasta, koska Jumala ei Calvinin mielestä ulkonaisen sanan välityksellä kutsu vai valittuja, vaan myös niitä, joille kutsumus merkitsee kuoleman hajua ja katkeran tuomion aihetta. Näin eivät

pii ja electi (hurskaat ja valitut) voi tehdä muuta kuin luopua evankeliumin ulkonaisesta sanasta, koska se voi olla yhtä hyvin kutsumus kadotukseen kuin autuuteen, ja turvautua **interior Spiritus illuminatioon** (Hengen sisäiseen valaisuun). Tämä sisäinen valaisu on kalvinilaisen opin mukaan kuitenkin sellainen, ettei se tapahdu ulkonaisten armonvälineiden, vaan Pyhän Hengen **välittömän** valaisun kautta. Siten johdonmukainen kalvinilaisuus on armonvälineitä köyhempi myös valituista puheen ollen, ensinnäkin Jumalan armoahdon tarjoamiseen nähden ja siitä johtuen myös mitä tulee pelastavan uskon syntymiseen ja uudestisyntymän aikaansaamiseen. Kun kalvinilaiseen tapaan kielletään **gratia universalis**, häviävät tämän johdonmukaisena seurauksena myös armonvälineet” (450).

EVANKELICAL FOCUS

Europe

25 October 2015 / Will Graham / NETTI

(nettikuva)

(nettikuva)

”Lutherin ja Calvinin välillä on tärkeä erimielisyys kirkon ja valtion välisestä suhteesta. Tämä johtui epäilemättä heidän erityisistä yhteiskunnallis-poliittisista yhteyksistään. Asuessaan keskiaikaisessa Saksassa, jossa jokainen valtio oli tietyn prinssin vallassa, Luther- yleisenä sääntönä- oli varsin iloinen saadessaan hallituksen valvomaan kirkon asioiden hoitoa. John Calvin, entinen lakimies, asettui Sveitsin vapaampaan kantonijärjestelmään, vastusti kuitenkin valtion puuttumista asiaan. Vain kirkon on huolehdittava sisäisistä ja ulkoisista asioistaan. Sekä kirkon että valtion on pysyttävä täysin itsenäisinä toisistaan. Calvin oli myös avoimempi ajatukselle siitä, että uskovat muuttavat koko yhteiskunnan Raamatun arvoilla, kun taas Luther pysyi aina täysin uskonnollisessa, hengellisessä kutsumuksessaan.”